

MOSTOVI KULTURA MOSTOVI MED KULTURAMA

Salon slavonskog figurativnog slikarstva „Izidor Kršnjavi“
Salon slavonskega figurativnega slikarstva „Isidor Kršnjavi“
na obisku v Ljubljani

Goran Lukić
Tihomir Maroević
Jura Perković
Srečko Perković
Dinko Županović

*30. januarja 2020, Center Sonček Šiška,
Trg komandanta Staneta 5, Ljubljana*

MOSTOVI MED KULTURAMA

Salon slavonskega figurativnega slikarstva „Isidor Kršnjavi“ na obisku v Ljubljani

30. januarja 2020, Center Sonček Šiška, Trg komandanta Staneta 5, Ljubljana

Razstavlja pet slavonskih slikarjev:

Goran Lukić, Tihomir Maroević, Jura Perković, Srečko Perković in Dinko Županović.

Življenjepisi in slikarske poetike vseh teh slikarjev so različne, a vendar so še vedno povezani s prepoznavno nitko.

Ko se je v poznih šestdesetih letih prejšnjega stoletja v slikarstvu pojavila nasičenost s poetikami abstraktnega ekspresionizma in informela, se je ponovno pojavilo zanimanje za podobo in predmet, torej za vrnitev k vsaj delno realistično upodobljenemu motivu (novi realizem ali nova figuracija). Seveda ne gre za popolno vrnitev k dediščini in starim rešitvam, ampak predvsem za uporabo bogate zakladnice figurativnega slikarstva v novem kontekstu. Najbolj radikalni v tej reinterpetaciji tradicije so bili predstavniki hiperrealizma, ki so do skrajnih meja zaostriili zanimanje za dobeseden prenos izkustvene predstave sveta na slikarsko platno ali kiparski medij. V svojem razvoju je slikarstvo konec dvajsetega stoletja doseglo skrajne točke modernizma, kjer sta pogosto zamisel ali koncept, torej nematerialni ali (pogojno rečeno) neslikarski del ustvarjalnega dejanja, prevladala nad umetniško poetiko tako, da je to ustvarjanje širšemu občinstvu postalo izjemno nerazumljivo, celo zoprno.

Nasprotno pa si obdobje postmodernizma prizadeva, da bi bilo alternativa takšni umetnosti in poskuša preseči nekakšen elitizem, v katerem se je umetnost znašla že prej, in sicer s tem, da v slikarskih izpovedih omogoča ustvarjanje pluralnosti. Z zanikanjem koncepta ene resnice se je odprla široka paleta različnih pogledov na svet, med katerimi se zavrača sprejemanje le ene ali nekaj umetniških smernic kot legitimnih in dovolj modernih. Žal praksa naših muzejsko-galerijskih in drugih razstavnih prostorov v veliki meri zanika obstoj številnih lokalnih umetnikov, ki pri svojem delu sledijo klasičnemu konceptu slike in razvijajo prepoznaven vizualni izraz o vizualizaciji sveta, ki ne beži pred stvarnostjo. Pri svojem ustvarjanju se ne želijo odreči sliki kot odrazu videnega, ampak vztrajajo pri tem, da dajo videnemu svežino in pečat osebnosti. To so pokrajine, vedute, tihožitja, portreti in akti, pri katerih najdemo prefinjenost, kulturo in lepoto slikarstva starih mojstrov, torej vrednote, ki jih široko občinstvo želi imeti v svojih domovih, na delovnih mestih in v javnih prostorih. Mirne in estetizirane pokrajine tega ustvarjanja so prava oaza pobega pred kaotičnim časom, v katerem živimo in v katerem se lažno vsiljuje estetika grdote kot zahteva sodobnosti.

Krajevni zgodovinski muzej Našice želi odpreti vrata tovrstni ustvarjalnosti in opozarja, da si ta koncept slikarstva zasluži našo pozornost, spoštovanje in celo strokovno analizo. Ni naključje, da se je tak likovni salon začel v Našicah, rojstnem kraju prvega hrvaškega izobraženega umetnostnega zgodovinarja Isidorja Kršnjavega (Našice, 1845–Zagreb, 1927). Znan je bil kot tradicionalist, naklonjen historični estetiki, vendar

je poudarjal, da pri ustvarjanju ni proti modernemu. Toda odločno je nasprotoval diletantskemu pristopu umetnosti, ki je zanikal nekatere temeljne vrednote evropske umetniške dediščine, kot so na primer preučevanje starih mojstrov, dobro poznavanje slikarskih tehnik in materialov ter vztrajno izpopolnjevanje sloga. Upamo, da bo pobuda Salona slavonskega figurativnega slikarstva "Isidor Kršnjavi" v prihodnjih letih v ljubljansko okolje pripeljala številne likovne umetnike in jim ponudila možnost boljšega medsebojnega sodelovanja, pa tudi močnejše naveze z občinstvom in umetniško kritiko.

Med slikarji, ki razstavljajo na pričujoči razstavi, je z Ljubljano še posebej povezan akademski slikar iz Osijeka Dinko Županović, ki je davnega leta 1984 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani.

Slovenska umetniška publika pozna imena njegovih profesorjev: Štefana Planinca, Kiarja Meška, Milana Butine, Marijana Tršarja in Janeza Bernika. Risanje je Županović študiral v klasi profesorice Metke Krašovec, slikarstvo pri profesorju Gustavu Gnamušu in restavriranje umetniških del pri profesorju Francu Kokalju.

Vseh pet slikarjev, ki tukaj razstavljajo, spada v sam vrh slavonskega slikarstva in vsak v svojem izrazu prinaša v Slovenijo energijo hrvaške ravnice, iz katere prihajajo.

Silvija Lučevnjak, kustosinja in ravnateljica Krajevnega zgodovinskega muzeja Našice

MOSTOVI KULTURA

**Salon slavonskog figurativnog slikarstva „Isidor Kršnjavi“ u Ljubljani
30. siječnja 2020., Salon slavonskog figurativnog slikarstva „Izidor Kršnjavi“**

Izlažu petorica slavonskih slikara:

Goran Lukić, Tihomir Maroević, Jura Perković, Srečko Perković i Dinko Županović.

Biografije i slikarske poetike tih slikara su različite, no ipak povezane prepoznatljivom niti.

Kada je krajem 1960-ih u slikarstvu došlo do zasićenja poetikama apstraktnog ekspresionizma i enformela, javio se i obnovljen interes za figuru i predmet, odnosno povratak na barem djelomično realistično prikazan motiv (novi realizam ili nova figuracija). Naravno, ne radi se o potpunom vraćanju na tradiciju i stara rješenja, već prvenstveno o korištenju bogate riznice figurativnog slikarstva u novom kontekstu. Najradikalnije su u

toj reinterpretaciji tradicije otišli predstavnici hiperrealizma, koji su do krajnjih granica zaoštrili interes za doslovnim prenošenjem iskustvenog poimanja svijeta na slikarsko platno ili kiparski medij. U svome je razvoju slikarstvo krajem XX. stoljeća doseglo krajnje točke modernizma, u kojem je često ideja ili koncept, odnosno nematerijalni ili (uvjetno rečeno) neslikarski dio stvaralačkog čina dominirao umjetničkim poetikama na način da je širokoj publici ovo stvaralaštvo postalo u velikoj mjeri nerazumljivo, pa čak i odbojno.

Nasuprot tome, razdoblje postmodernizma nastoji biti alternativa takvoj umjetnosti, želeći prevladati svojevrsni elitizam u kojem se zatekla dotadašnja umjetnost, odnosno dopuštajući stvaranje pluraliteta u slikarskim iskazima. Negirajući koncepciju jedne istine, otvorila se široka paleta različitih slikarskih pogleda na svijet, među kojima se odbija pristajanje uz samo jednu ili nekoliko slikarskih pravaca kao legitimnih i dovoljno modernih. Nažalost, praksa naših muzejsko-galerijskih i ostalih izložbenih prostora u velikoj mjeri poriče postojanje brojnih domaćih umjetnika koji u svome stvaralaštvu slijede klasični koncept slike, razvijajući prepoznatljiv likovni izričaj na vizualizaciji svijeta koja ne bježi od stvarnosti. Oni u svome stvaralaštvu ne žele odustati od slike kao odraza viđenoga, no ustrajavajući da viđenom daju novu svježinu i pečat osobnosti. To su pejzaži, vedute, mrtve prirode, portreti i aktovi u kojima pronalazimo rafinman, kulturu i ljepotu slikanja starih majstora, odnosno vrijednosti koje i široka publika želi imati u svojim domovima, radnim i javnim prostorima. Smireni i estetizirani krajolici ovog stvaralaštva prava su oaza bijega pred kaotičnim vremenom u kojem živimo i u kojem se lažno nameće estetika ružnoće kao imperativ moderniteta.

Zavičajni muzej Našice želi otvoriti vrata ovakvoj vrsti stvaralaštva, ukazujući da ovaj koncept slikarstva zaslužuje našu pažnju, poštovanje, pa i stručnu analizu. Nije slučajno što se ovakav likovni salon pokreće u Našicama, rodnom mjestu našeg prvog školovanog povjesničara umjetnosti Isidora Kršnjavoga (Našice, 1845. – Zagreb, 1927.). Bio je poznat kao tradicionalist, sklon historicističkoj estetici, no sam je isticao da nije protiv modernoga u stvaranju. No, bio je izrazito protiv diletantskog pristupa u umjetnosti koji je poricao neke temeljne vrijednosti europske likovne baštine, poput studiranja starih majstora, dobrog poznavanja slikarskih tehnika i materijala te ustrajnog usavršavanja stila. Nadamo se da će inicijativa Salona slavonskog figurativnog slikarstva „Isidor Kršnjavi“ u Ljubljani tijekom idućih godina u ovu sredinu dovesti brojne likovne stvaratelje te im pružiti mogućnost boljega međusobnog kontakta, kao i čvršćeg odnosa s publikom i likovnom kritikom.

Među slikarima koji izlažu na ovoj izložbi posebnu poveznicu ima akademski slikar iz Osijeka Dinko Županović koji je diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani davne 1984.godine.

Slovenska likovna publika zna imena njegovih profesora: Štefana Planinca, Kiara Meška, Milana Butine, Marijana Tršara, Janeza Bernika. Crtačku klasu završio je kod Metke Krašovec, a slikarsku kod Gustava Grmuša i restauraciju umjetnina kod profesora Franca Kokalja.

Svih pet slikara pripada samom vrhu slavonskog slikarstva i svaki svojim izričajem donosi u Sloveniju energiju hrvatske ravnice iz koje dolaze.

Silvija Lučevnjak, kustosica i ravnateljica Zavičajnog muzeja Našice

GORAN LUKIĆ

... rođen je 1963. godine u Vinkovcima. Osnovnu školu i Gimnaziju završio u Vinkovcima, 1988. diplomirao u Zagrebu na Višoj građevinskoj školi. Član HDLU Vinkovci.

...

Goran Lukić predan je motivima Slavonije, krajolicima, a također i prostorima iz jednog zaboravljenog svijeta starih slavonskih salaša, đermova, žetvenih običaja, konja i šokačke pjesme. On je slikar atmosfere s naglašenim ritmom perspektivnih planova jer je takav i krajolik koji ga nadahnjuje.

U njegovim radovima uspostavljen je interaktivni dijalog između motiva i vlastite osobnosti. U takvim odnosima on svoje motive istražuje tonski te u odnosima svjetla i sjene, čime postiže dozu diskretne dramatičnosti, što njegovim slikama daje snagu autentičnosti.

Intenzivnim radom razvio se posljednjih godina u vrhunskog majstora suhog pastela. Uspio je u likovnom izričaju izbalansirati svoj slavonski rukopis s najsnažnijom ruskom školom slikarstva na prijelazu 19. u 20. stoljeće, kao i s radovima mađarskih slikara iz istog razdoblja. Time je zanatski zauzeo značajno mjesto u slavonskom figurativnom slikarstvu.

Sudjelovao je na brojnim kolonijama, gdje ga rado pozivaju, pošto svojim načinom slikarstva ostavlja dubok dojam na organizatore, kao i na ostale sudionike.

Dosad je izlagao na brojnim zajedničkim izložbama članova HDLU Vinkovci te na nekoliko samostalnih.

Srećko Perković, prof.

Šokačka zaprega
suhi pastel, 70×50 cm

TIHOMIR MAROEVIĆ

... rođen je u Rijeci 1937. godine. Osnovnu školu polazio je na Rabu, a Gimnaziju u Senju. Diplomirao je na Akademiji u Rijeci. Slikarstvo je studirao u klasi profesora Ive Kaline i Josipa Dimića. Od 1967. do 2002. godine radio je u Našicama kao profesor likovne kulture u osnovnoj školi. Izlagao je na više samostalnih i skupnih izložbi. Redovito izlaže na Slavonskim Biennialima. Dobitnik je nagrade Waldingerova salona 1997. godine. Sudjelovao je u brojnim likovnim kolonijama u humanitarne svrhe. Član je Hrvatskog Društva Likovnih Umjetnika u Osijeku.

...

Iako odrastao na obali mora, u jednom drugom pejzažu, Maroević dolaskom u Našice saživio se sa pejzažom Slavonije da kao “slikar naših ravni” da svojim likovnim opusom daje Slavoniji antologijska ostvarenja. Najznačajnija djela vezana su mu za pejzaže Slavonije, za život u Slavoniji.

Likovni izraz i opus Tihomira Maroevića usmjeren je na spontani nastavak tradicije likovnog izražavanja. Radi u svim slikarskim tehnikama: ulja na platnu, akvareli, tempere, pasteli, crteži - naročito su to crteži lavirani tuš. Motivi su mu u isto takvom rasponu: od pejzaža koji je u najznačajnijim ostvarenjima usmjeren na “ravni Slavonije”, na cvijeće kojim je Slavonija tako bogata, na motive iz života u Našicama, ali i na motive s njegovih lutanja po svijetu, pa mrtve prirode, zatim portreti. Posebno su antologijskog značenja crteži - lavirani tuš - s motivima prikazivanja života u urbanim ambijentima - lavirani tuš obogaćen akvarelom.

Crteži slikara Tihomira Maroevića koji su inicirani životom u ambijentu Našica, na njegovim putovanjima po svijetu, vrevom ljudi u prirodi, u urbanim ambijentima su sve motivi koji je slikaru nametnuo život oko njega. To su djela visokog umjetničkog dometa koje nam daju jedinstvene doživljaje, što može jedan slikar snagom svog suverenog poteza kistom i tušem. Maroević prenosi na svoje slike vrevu života takvim intenzitetom da mi to, gledajući njegova djela, neposredno osjetimo.

... Relativno mali broj samostalnih izložaba iniciran je inicijativom i nastojanjima prijatelja. Na grupnim izložbama likovnih umjetnika Slavonije, do sada na oko 50 izložaba, Maroević obavezno sudjeluje - “da sa svojim djelima prezentira likovni domet umjetnika Slavonije”. Izlaže u svim kulturnim centrima Slavonije, u Zagrebu, Njemačkoj i drugim centrima. Uz te izložbe vezana su priznanja od naših stručnih likovnih kritičara, priznanja za Maroevićev prilog našoj suvremenoj likovnoj umjetnosti.

prof. dr. Antun Bauer

Kontesa Dora

ulje na platnu, 60×80 cm

SALON SLAVONSKOG FIGURATIVNOG SLIKARSTVA „IZIDOR KRŠNJAVI“

JURA PERKOVIĆ

... rođen je u Osijeku, 1999. godine. Student je Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku. Odrastajući uz oca Srečka i baku Anu, upijao je slikarstvo od najranijih dana i vrlo brzo i sam uzeo kist u ruke. Njegov talent za slikarstvo bio je uskoro prepoznat i izvan obiteljskoga kruga, pa je već u uzrastu osnovne škole dobio nekoliko prestižnih nagrada za likovno stvaralaštvo.

Zavičajni muzej Našice imao je priliku 2011. godine pokazati publici Jurine rane radove, uz slike njegovog oca Srečka. Na ovoj se izložbi mogu vidjeti novija ostvarenja, nastala u tehnikama tuša, akvareliranog tuša i akvarela. Evidentno je da Jura ostaje u odabiru tehnike i motiva (pretežno su to vedute Našica i Slavonije te mrtve prirode) vezan uz utjecaj svog likovnog mentora, našičkog slikara Tihomira Maroevića. No, očigledno je i da se u proteklih nekoliko godina njegov prirodni talent nadogradio u

neposrednom doticaju s djelima izvanzavičajnih umjetnika, posebno klasika europskog slikarstva.

Nakon što je ovladao temeljnim umjetničkim vještinama, Jurino se slikarstvo nastavlja razvijati u prepoznatljivije individualnom pravcu. Njegov crtež postaje sigurniji, a paleta boja otvorenija i svježija.

Važnije žirirane izložbe i nagrade:

2007. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije; prva nagrada na natječaju Hrvatske turističke zajednice

2008. nagrada na međunarodnom natječaju u Japanu – Narita (u prvih 300 radova)

2010. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije za osnovne škole; izložba na 26. susretima neprofesionalnih likovnih stvaralaca Hrvatske u Karlovcu (u sastavu RIME Našice)

2011. prva nagrada na natječaju Osječko-baranjske županije županije; prva nagrada na natječaju Hrvatske turističke zajednice; sudjelovanje na međunarodnom natječaju u Japanu – Jokohama, Kanagawa (više od 23.000 radova)

2012. Hrvatska kulturna zajednica u Švicarskoj – nagrada izvan konkurencije.

2014. Hrvatski sabor kulture – nagrada za likovno dostignuće, 30. susret likovnih stvaralaca, Galerija Muzeja Moslavine Kutina

2019. Dobitnik stipendije Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Maškare IV

akvarel-tuš, 24×34 cm

SREČKO PERKOVIĆ

... rođen je u Našicama, 1962. Diplomirao je studij psihologije i pedagogije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnji je direktor Turističke zajednice Grada Našica i poznati našički slikar. Član je Hrvatskog Društva Likovnih Umjetnika Vinkovci.

Dvadeset pet godina vlasnik je studio-galerije Templar u Našicama.

...

Srećko je za svoj slikarski početak izabrao rad uljem na platnu, ostajući ovoj slikarskoj tehnici vjeran sve do danas. No, tematika njegovih slika mijenjala se od početnih radova na kojima je često radio portrete i prizore ljudi u njihovoj radnoj i životnoj sredini do situacije u kojoj dominiraju pejzaži i vedute Slavonije te česta mrtva priroda ili portret. Među motivima njegovih slika posebno mjesto zauzima jedan od

najprepoznatljivijih simbola Našica – Dvorac Pejačević, čime pokazuje neraskidivu povezanost s rodnim gradom i njegovom kulturnom baštinom. Tijekom svog rada brojne je slike darovao u dobrotvorne svrhe, a prodane slike dosežu više od deset tisuća radova. Time je postao najpoznatiji zavičajni slikar, pronoseći dio Našica i Slavonije diljem svijeta, kamo god su odlazila njegova platna.

Srećko je slikar naglašenih poteza i ekspresivnog ritma. Izrastajući učenjem od ponajboljih slavonskih umjetnika, educirajući se u brojnim domaćim i stranim galerijama i studijskim putovanjima (Pariz, London, Budimpešta, Beč, Prag, Moskva, Sankt Petersburg, ...) upijao je rješenja klasičnog europskog i hrvatskog slikarstva, kako bi ga izrazio u prepoznatljivo individualnom izrazu. Paleta mu se u zadnjoj fazi njegovog stvaralaštva izrazito promijenila, postajući sve bogatijom i otvorenijom za eksperimentiranje s kontrastnim i komplementarnim koloritom. Izražajnost njegovog slikarskog rukopisa tražila je sve veća i veća platna, jer male forme više nisu mogle zadovoljiti umjetnika koji u svome radu postavlja uvijek nove ciljeve.

Prvu je samostalnu izložbu Srećko Perković imao u Našicama još 1986. godine. Nije slučajnost što se izložba i njegovih radova događa uz prijatelja i slikarskog mentora, Tihomira Maroevića. Tako se uspostavlja direktna veza između trojice najekspoziranijih našičkih umjetnika (Tihomira Maroevića, Jure i Srećka Perkovića), koji međusobnim sličnostima i različitostima čine recentnu scenu našičke likovnosti.

Silvija Lučevnjak

Važnije žirirane izložbe i nagrade:

1998. II. Waldingerov salon, Osijek

1999. III. Waldingerov salon, Osijek

2008. godišnja nagrada za kulturu Osječko-baranjske županije

Glumac je glumac
ulje na platnu, 80×100 cm

Šokica
ulje na platnu, 70×100 cm

DINKO ŽUPANOVIĆ

... rođen je u Bilju 18. svibnja 1949. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Ljubljani 1984. godine. Studirao kod profesora Štefana Planinca, Kiara Meška, Milana Butine, Marijana Tršara, Janeza Bernika. Crtačku klasu završio kod Metke Krašovec, a slikarsku kod Gustava Gnamuša i restauraciju umjetnina kod profesora Franca Kokalja. Bio je član HDLU-a Osijek i HDLU-a “Vladimir Becić” iz Vinkovaca, te jedan od osnivača Udruge likovnih umjetnika “Prizma” iz Osijeka. Sudionik je više likovnih kolonija i humanitarnih aktivnosti.

Dobitnik je likovnih nagrada. Bavi se grafičkim dizajnom, slikarstvom, restauriranjem, crtežom, grafikom i pedagoškim radom.

...

Županović je slikar osebujnog opusa. Iznimno je vješt i nadahnut. Najbliži je ekspresionizmu. Široki pastozni potezi kontinuirano su kao matrica prisutni u njegovu stvaralaštvu. Neponovljiv, a ipak prepoznatljiv. Stvara širokim gestama i pokretima. Gotovo u pravilu prostorno i koloristički slojevito. Uvijek je prepun dinamike. U pokretu. Ostvaruje čaroliju. Kompozicije mu nikada ne miruju. U neprestanom su kretanju. Tomu dojmu pridonose pastozni nanosi boje. On voli kretanje, brzinu, dinamiku. Poteze.

Grgur Marko Ivanković

...

Njegovo slikarstvo način je za osmišljavanje svoje sveprisutnosti jer znakovi koji su nastali potvrđuju i dokazuju elementarnu viziju istinskog - emancipaciju duhovne biti njega kao autora i svih nas općenito. U svojim prilikama prikazuje istinitost i samoistinitost ispunjene duše. Usput razmišlja o razdvojenosti, željeznoj zavjesi, zavjesi likovnosti, metafizičkom razjašnjavanju energetske zavjese između likovnog djela i promatrača.

Bogdan Mesinger

...

Slikar Dinko Županović, poznat je osječkoj javnosti po interesu za tako zvano “manualno slikarstvo”, koje se odmiče od dematerijalne estetike postmodernizma, te u slikarstvo vraća ljubav za sam čin slikanja, subjektivnost i autorovu pristranost u predstavljanju motiva.

Uvažava odnos sredstva, boje i podloge, kao primarnih slikarskih konstanti i postiže ekspresivnost rastvaranjem i apstrahiranjem vanjskog poticaja.

Lana Skender

Homage Mihály Munkácsy
ulje na platnu, 30×40 cm

SALON SLAVONSKOG FIGURATIVNOG SLIKARSTVA „IZIDOR KRŠNJI“

Izidor Kršnjavi

(Našice, 22. travnja 1845. - Zagreb, 3. veljače 1927.) - hrvatski slikar, povjesničar umjetnosti i političar.

Školuje se u Požegi, Zagrebu i Vinkovcima. Prvu likovnu poduku dobio je u Osijeku, gdje se zaposlio kao suplent (pomoćni profesor) na gimnaziji. Potom odlazi u Beč, gdje studira filozofiju, povijest i povijest umjetnosti. Već u vrijeme studija piše u hrvatskim časopisima filozofsko-estetičke članke. Studirao je i slikarstvo na glasovitoj akademiji u Münchenu, a nakon ženidbe s Bečankom Wilhelminom (Minom) Fröschl od 1872. do 1877. boravio je u Italiji, studirajući i kopirajući stare majstore. Posredovanjem biskupa J. J. Strossmayera utemeljio je katedru za povijest umjetnosti i klasičnu arheologiju na zagrebačkom Sveučilištu, gdje postaje profesorom. Utemeljio je u Zagrebu utjecajno *Društvo umjetnosti* kojemu je niz godina bio tajnik i glavni pokretač svih akcija na promicanju hrvatske likovne kulture, a bio je i prvi ravnatelj *Strossmayerove galerije slika* u zgradi današnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Pod upravom Društva, a u suradnji s čuvenim arhitektom Hermanom Bolleom, osnovao je *Obrtnu školu* i *Obrtni muzej* (danas Muzej za umjetnost i obrt) u Zagrebu. Godine 1884. dolazi u sukob sa Strossmayerom i njegovim pristašama te ulazi u mađaronsku *Narodnu stranku* putem koje je izabran za narodnog zastupnika u hrvatskom Saboru. Od 1887. do 1891. studirao je pravo, nakon čega postaje predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu u Khuenovoj vladi. Živo je sudjelovao u izgradnji Zagreba i čitavog hrvatskog kulturnog prostora. Njegovom su inicijativom izgrađene ili obnovljene mnoge škole, knjižnice, muzeji, crkve, bolnice i spomenici te osnovana brojna društva i ustanove. Isto tako, financirao je obrazovanje i rad mladih hrvatskih umjetnika i znanstvenika, tiskanje udžbenika i poticao moderniziranje hrvatskog školstva. Godine 1897. vratio se predavačkom radu na zagrebačkom Sveučilištu. Kasnije je pristupio Čistoj stranci prava. Slikarstvom se intenzivno bavio u mladosti i nakon I. svjetskog rata, odnosno nakon druge ženidbe za dugogodišnju suradnicu i hrvatsku književnicu Štefu Iskra. Preveo je Danteovu *Božanstvenu komediju* s talijanskog na hrvatski, pisao je brojne kritike, pjesme, ali i prozu i dramu. Sudjelovao je u javnim polemikama oko brojnih pitanja hrvatske kulture i politike. Napisao je dvodijelnu romansiranu biografiju sv. Franje Asiškoga (*Božji vitez, Božji sirotan*).

Silvija Lučevnjak, prof.

Izdavač: *Zavičajni muzej Našice i Centar za ruralni razvoj Slavonije*

Za izdavača: *Silvija Lučevnjak, prof. i Srećko Perković, prof.*

Tekstovi i oblikovanje kataloga: *Silvija Lučevnjak, prof. i Srećko Perković, prof.*

Slika na naslovnici: *Izidor Kršnjavi, Vlaho Bukovac, 1895. (Zavičajni muzej Našice)*

Grafičko oblikovanje i tisak: *Zvonko Pinter, PDF obrt Našice, J. J. Strossmayera 14*

Naklada: *300 kom. - Siječanj 2020.*

Sve informacije i kontakti: **HR - Srećko Perković +385 91 540 7546; SLO - Milan Pavelić +386 40 527 607**

